

Vicesima sexta

arcu teste **G**regorio xix. moralium. c. xcviij. exponente illud ps. **D**edisti metuentibus te significationem ut fugiant a facie arcus parcu inquit extremi iudicii dies designat. In arcu enim quanto longius trahit corda tanto de eo districtior exit sagitta. Sic nimirum extremi iudicii dies quanto longe differtur ut veniat. tanto cum venerit de illo districtior sententia preceat. **I**nducitur autem tunc diuersis cladibus percutimur. ut his correcti paratiores tunc inueniri valeamus. **I**n illic scilicet in psalmo pallegato est missum est. **O**mnino populo tuo dura. flagella videlicet seculi. que securum iudicii diem precurrunt. **P**otasti nos vino concupiscentie ut terrena gaudia in lacrimis viderent. **D**edisti metuentibus te signationem ut fugiant a facie arcus. ac si diceret hoc tempus misericordie est. illud tempus iudicii erit. **P**er ista ergo temporis flagella significas quomodo tu percussurus es. quoniam non precens iudicas quousque districte modo percussis quoniam precis. **T**alis igitur districti iudicii dies cum mortem communicet. o homo dispone domui tue quoniam mories tu et non viues

Secunda pars principalis huius operis

Vicesima sexta Cella

Cris huius artis bene moriendi successive premissis/etate apta addiscendi/divisione/diffinitione/cansalitate/morientium qualitate. mortis conditione/anime dura separatione. post separationem/collocationem/egressum/visitationem et homini cum aliquibus circumstantiis. **S**uper est in hac secunda huius operis parte de modo bene moriendi declarare. **Q**uapropter discipulus in xxvi. cellam introductus. **I**n eius primo latere vidit hominem mundum depictum pedibus concubare. **I**n secundo hominem in summitate cuiusdam castri magna sollicitudine vigilare. **I**n tercio vidit historiam decem virginum. quinqz scilicet prudentium et quinqz fatuarum depictas. **I**n quarto vidit hominem capite defuncti per speculum videntem. **E**x hac pictura habes discipule fere instructor qualiter quis hanc picturam attente

psiderans imitantqz bene mori sciet in fine

¶ Primum latus **¶** In huius celle primo latere hēs quali-
ter homo mūdum postponens suppedirans/aut pedib⁹ calcās:
est mūdi contemptor. qui q̄uis mūdo inuoluat corpe: non tam
affectu suo eidem totalit adheret. **Et** hoc ppter prehabita in
primis cellis. **Et** tria mō recitando.

In securam breuitatem

Sciliz Seueram p̄trarietatem
perituram qualitatem

¶ De ei⁹ in secura breui-
tate Seneca eplā 2^a sub-

dens ait. p̄pone tempis p̄fundi vastitatem. z vniuersum p̄plec-
tere. Deinde q̄ etatem vocam⁹ humanam p̄pa vniuerso. z vid-
bis q̄ exigunz sit qd̄ optam⁹/z hoc tam lacrimę q̄ sollicitudines
occupant. quantum mors ante q̄ optata veniat: quantum valitu-
do: q̄tum timor: quantum tenent inutiles anni diuitum. **Ex**
hoc adijce luct⁹/picula z intelliges in longissima vita minimum
esse qd̄ viuif. **Ex** istis patet triplex fatuitas hoīm mūdanoz
p̄sumentium longitudinem/ non obstaⁿ breuitate diligentium
amaritudinem. non obstaⁿ penalitate differentiū mox rectitu-
dinem/nō obstaⁿ temporalis labilitate **Contra** istos vltimos se-
neca eplā lxxviii. nullus vitam expectet in crastinū **Q**uid sit B
mali queris. **I**nfinītū. **N**onenim viuunt s; victuri sunt / omnia
differūt. **E**t si attēderem⁹ tamē nos vita p̄curreret. **N**ūc vero
cūctātes. j. morantes quasi aliena trāscurrūt. z vltimo diē frui⁹
omni tempore perit. **I**nfirmi z graui⁹ patiētes non hñt tēpus.
cum non sint compotes / s; habentur a tempore. **E**t **Q**uotui transi-
erunt tempus suum **E**t ideo nec senect⁹. nec morbus. nec mors
expectande sunt ad bene uiuendum / sed statim incipienduz est
dum tempus nostrum est. **E**t quāuis hoc breuissimo p̄sperita-
tis tempore vtamur. tamen non ibi felicitas. sed fellita. p̄speri-
tas. et timoris regnū mūdi est **Q**uod boecius in de p̄solatione
phie p̄sa quinta. libri terciij **D**eclarat p̄ dyonisiūm tyrannū
regem crudelem **I**ta inquiens **E**xpertus sortis sue piculorū
tyrannus. j. dyonisiū rex crudelis exp⁹ periclorum: id est p̄
experientiam sciens/pericula sortis sue. id est sue fortune seu e-
uentus quem meruit **R**egni metus pendentis supra verticem

gladij terrore simulant. **I**ste dyonisijs cum esset rex potens et timeretur a multis / sepius metuebat ac tristabat. **I**nterrogatus a fratre suo cur sic esset dispositus: cum tantis habundaret diuicijs ac honore. **R**espondit ei non verbis sed rebus. faciens fratrem suum ad mensam sedere regalem. supra quam iussit poni regij cibi. ac potus copiam grandem. atq; cum tenui filo faciens super caput fratris sui ensen suspendi. admonens illum ut letus epularetur. **Q**ui respondit **Q**uomodo possum: cum me periturus gladij capiti meo imminenti formido. **R**espondit tyrannus. **T**alis est iugiter dispositio cordis mei. scilicet quia si bi gladius imminebat superius diuine iusticie / tenui filo. .j. vita breui appensus. postq; ignis vehemens eterni cruciatus. **E**t sic patet hoc breue tempus: tempus esse timoris. **D**e huius breuitate etiam loquitur **C**risost. **C**entum annos si placet demus delicijs / addamus alios centum. ymmo addamus ei mille. qd erunt omnia ista ad eternitatem. **Q**uia melius est dies vna dici plalmista in atrijs tuis super milia / huius temporis scilicet. **S**i pimus homo vsq; in hodiernam diem vixisset / et hodie moreretur. **N**onne totum tempus preteritum esset momentum. quo ad imminenti durationem. **H**oc iusti attente considerantes de facili ad mundi suppeditationem spiritu flectuntur. **S**ecundo ex eius seuera contrarietate. **L**um enim similitudo sit causa dilectionis. **E**cclasti. xiiij. **O**mne animal diligit simile sibi. **V**ince est q; mundani odiunt bonos: tanq; eis dissimiles. **E**t ideo veritatis magister **J**ohannis xv. suos consolatur dicens. q; ego elegi vos de mundo. ppter ea odit vos mundus. huic sententie alludit **C**risost. **S**ermone de **J**oseph et fratribus suis. bonorum vita detrimentu est pessimorum. zelant mansuetum inuidi. immitem tumidi inimica emulatione latescunt. **H**uius rei exempla in sacra scriptura inuenimus. **N**am chayn **A**bel fratrem suum pati non poterat: **G**en. quarto. **E**t fratres **j**oseph oderat eum. gen. tricesimo septimo. **S**aul quoq; non rectis oculis aspiciebat dauid. pmi **R**egum decimo octauo. **E**t deum scribe et pharize i indignationem patiebantur. et christi

presentia **N**am de eis sap. scdo dixit sapiens **G**rauis ē nobis
ad videndum quoniam dissimil' est alijs vita illius **C**onsidera
te queso hanc malignitatem cum omni merito boni ab omnib'
sint diligendi. **E**t quia ab ipsis mundus illuminat' **M**at v'. et
peos liberaf' z pseruat' **G**en. xix'. **S**uper hec tamen omnia il
los mudi amatores ptemnūt. quia qui male agit odit lucē. jobā
nis xiiij **N**ec illud debet mouere iustū xpianū. quia teste grego
rio super ezechielem **S**tultum valde est si illis placere cupim'.
quos non placere deo scimus. **I**deo philosophia vera boetiuz
consolando pfa 3 jayt **N**ihil est quod mireris si in hoc vitela
lo circūstantibus agitemur procellis. quibus hoc maxime ppo
situm fuit pessimis displicere **S**ed quid sibi vult q' mundani n̄
solum iustos sz et sibi similes odiūt? **R**espondeo **T**erte dupl'x
est amor scz amicicie z concupiscētie/primi similitudo est cā ei'
quia amicus vult amico bonū. inquātum eum apphēdit vt v'
nū sibi s' / quia amicus est alter ipse. **S**ecundi vero nequa q'. qz
ex amore concupiscētie quis alteri vult bonū. put refert ad
modum ppiū. **I**deo etiam pccōres non obediunt sibi silib'
inquantum impediunt a psecutione boni amati **T**ercio ppter
pituram qualitatem. jobān' primo. **M**undus transibit quia mu
tabitur quo ad qualitatem. z concupiscētia eius. **S**ibylla quoz
de iudicio loquens ait **E**xuret terras ignis pontūqz polūqz. z
ps' **I**n principio dñe terram fūdasti. z opa manū tuarū sunt
celi **I**psi peribūt. que verba allegauit aplūs ad hebreos primo
Item **L**uce xxi. **C**elum et terra terra transibūt **S**ed scdm be
atum augustinū in his omnib' auctoritatibus loquūt de cel' ae
reis seu elementaribus. non de celis planetarum vel firmamen
to **N**am illi habēt materiam incorruptibilem. nec igne altera
ri pnt. **I**gnis ergo ille conflagrationis opabitur in elementis z
elementatis. omne vitale comburens z occidens vt corpa bo
minū/bestiaz/piscium/volarilium/arboz et herbaz. metalla/e
dificia quoqz cūcta ad terram psteruens. z mōtes complanās.
Notandum preterea q' cum dicitur mundus seu celuz z ter
ra peritura. intelligendum est sane **N**on enim peribit celū ae
reū. aut aqua vel terra/quantum ad substāciam scz q' ita defi

ciat. vt nihil sit. sed peribūt ista quantum ad spēm ⁊ formam ex-
 teriorem quam nūc habent. quia pulchriorem assumēt. **P**rop-
 terea ait apl's ad choz. vij. pterit figura huius mūdi. non dicit
 substantia sed figura. i. forma exterius apparens. **A**n ⁊ p's cum
 dixisset: **I**psi peribūt ⁊c. **D**eclarando subdit. mutabis eos. vt
 opozium. **S**icut enim turpe vestimentum ⁊ maculatū purgat
 vt pulchrius fiat. **I**ta et elemēta p ignem purgabunt. ⁊ pulcri
 ora fient. vt terra sit clara vt vitrū/aqua vt cristallus/et aer vt ig-
 nis. ⁊ ignis vt planete. **N**ec purgatio fiet p ignem. quia illa mū-
 di purgatio remouebit a mūdo. ⁊ infectionem ex culpa relictā
 ⁊ in puritatem commixtionis/ ⁊ erit dispō ad glorie pfectionē
Et ideo quantum ad ista tria puenientissime fiet per ignem. p/
 mo quia cum ignis sit nobilissimū elementorum. habet pprie-
 tates naturales similes pprietatibus glorie. vt maxime patz de
 luce **S**ecūdo quia ignis nō recipit commixtionem extranei. pp-
 ter efficaciam vtutis actiue. sicut alia elementa **T**ercio quia spe-
 ra ignis est remota a nostra habitatione. nec ita cōis est nobis
 vsus ignis sicut terre/aque/et aeris. **U**nde ppter hoc non ita i-
 ficitur. ⁊ ideo habet maximam efficaciam ad purgādum ⁊ diui-
 dendum subtilando. **P**urgatio autē scā p diluuiū respiciebat
 culpam. ⁊ pcpue concupiscētie carnal/que tūc magi vigeat: iō
 puenient p aquam scā est/ tanq̃ p pstrariū suū extinguentē flā-
 mam concupiscētie. sicut latius de hac materia loquit scūs thōs
 in quarto. dis. xlv. his itaqz cōsideratis ⁊ mentalit̃ reuolutis m̃-
 tum ad mūdi ptemptum. xpi fideles puocāt

Secūdo latius **I**n secūdo latere videbat̃ homo
 sollicite vigilare in castro sui corpis. ad quam vigiliā nos salua-
 tor ammonet dicens **E**uāg. xliij. **V**igilate qz nescitis qua ho-
 ra domin⁹ vester ventur⁹ sit. **A**d hanc vigiliā nos ammonent
 fragilis corporea compositio **Q**uo ad p'mū notandū qz h:
 fidelis improuisa pulsatio. **c**astrū in q: vigilare obligam:
 hostilis strēua debellatio **s**cilicet corpis/fragile est
Quanto enim aliquis locus minus fortis vel fragilis est. tanto
 maiori indiget ⁊ cautiōi custodia seu vigilia vt diligens astucia
 fragilitatem sustentet **S**ic ergo in tenui corpis vasculo ⁊ figmē

to pstituti/pluribus fenestris sensuū circūdati/acerrima indige-
 mus custodia. **F**ragile castrum qđ ab origine ruine pximuz/qđ
 ex pte somitis natura pna est ad malū ab adolescentia sua. **A**it
 enim ps̃. **D**isertus est dñs timentibus se: qm̃ ipse pgnouit fig-
 mentum nr̃m. j. fragilem plasimationem/z infirmitatem nr̃am
 sc̃z pmitatem ad peccandū. z fragilitatem ad standū. **N**ouit qđ
 fecerit/quō lapsus sit. **D**emū exponit figmentū/subdens recor-
 datus est. glō. miscōiter. **T**unc domin⁹ quasi obliuiscitur qm̃ nō
 miseretur. z tunc videt quasi recordari qm̃ ei placet misereri/qm̃
 puluis sumus z origine/z resolutione quantum ad corpus. **N**ū
 nisi aquis miscōie sue castrum corpis nostri irrigaret/a quolibz
 ventoz flatu pijceremur. **J**ob. **Q**ui habitāt domos luceas
 qui terrenū hnt fūdamentum/consumēt velut a tinea. **S**up qđ
 grego. lv.º moral. luceas quippe domos habitamus /quia in cor-
 poribus terrenis subsistim⁹. que bene paul⁹ considerans ait/ha-
 bemus thezaur⁹ istum in vasis fictilib⁹. **S**ed cum deus sit ama-
 tor iusticie cur pmittit fragile cast⁹ corpis nostri acriter impug-
 nari? **C**um ipsi hōies sint infirmi z ignari. z ptra demones mī-
 tum potētes z astutos/eo qđ inē nos z eos videtur esse nō equa-
 le bellum. **S**z ad hoc rñdetur qđ licet conditio pugne vel belli in
 ter ptes non videtur esse equalis. **S**it tamē recompensatio per
 diuinam grām et p āgelozum custodiam /nec pmittit temptare
 quantū volūt demones: sed quantum pnt resistere homines. i.
 col. x.º. **F**idelis deus id est verax in promissis/non patietur vos
 temptari sup id qđ non potestis. **E**t beat⁹ gregor⁹ scđo moral.
 d. qđ p.º lbia job pōitur. sed tam corp⁹ ptegitur postmodū temp-
 tatori tradendum. sz tñ ad omnia non simul relaxat hostem. ne
 vñ diqz feriens frangat cutem. **V**inc dauid ait. **P**roba me do-
 mine et tempta me. **A**csi aperte dicat. **P**rius vires inspice/et
 tunc vt ferre valeam temptari permitte. **P**reterea hac infirmi-
 tate cōsiderata videretur sufficere impugnatio carnis atqz mū-
 di/absz dyaboli temptatione z inuasionē. **S**ed ad hoc respon-
 detur qđ infirmitati humane: quo ad exerciciū sufficeret car-
 nis z mūdi impugnatio. **S**ed malicie demonū nō sufficeret. qđ
 etiam vtraqz impugnatione vtitur ad malum hōis. sed deº illaz

impugnationem ordinat ad glām et amorem et coronā elcōrum
 suoz et cōfusionem demonū cum vincūt. **U**nde ps. **D**raco iste
 quem formasti ad illudendū ei. **F**ormauit liquidē de^o dracone^z
 .j. dyabolū ad p̄cipandū glām. s; ex supbia sua eam amittens
 et homines p̄temptatiōes in se stās. gloriosus deus maliciā dra-
 conis p̄uertit in bonū electorum suoz. s; cū temptati ab eo et vi-
 centes coronas p̄mioz sibi adaugent. **E**t sic in pugna ei illudit
 dum electi non acquiescūt suis suggestiōib⁹ uti ipse intendit et
 credit sed resistūt ut p̄ Job p̄mo ca°. **Q**uo ad fideles s; ami-
 ci im̄pulsā pulsatiōez sci^m q̄ verus amicus amicū sibi fidelēsem
 p̄paratū inuenit aiō si forte aliū secū colloquiū faceret p̄cipue
 inimicus/improvisē reperiens aut considerans hoc amicus con-
 fortium ei⁹ vitaret. **F**idelis amicus deus est. qui non pepercit
 filio suo. sed pro nobis omnibus tradidit illum. **E**t maiore cha-
 ritatem nemo habz ut aiām suam ponat quis p̄ amico suo ut ve-
 ritas p̄testat. **J**ohā. xv. **H**ic amicus improvisē veniet. vñ j^o tes.
 v^o d^r. **D**ies dñi sicut fur in nocte veniet **U**bi haymo in glō singu-
 la vba exponit **D**ies ibi non accipitur pro tempore sed p̄ cog-
 nitionis oīm certitudine qz tunc om̄ia erūt apta que mō sunt oc-
 culta. **E**t dicitur dies dñi quia hec dies est dies oīm pro libitū
 suo agentium. s; tunc erit dies dñi in virtute iudicantis. **S**icut
 fur in nocte veniet. quia aduentus suus improvisus erit. sicut
 aduentus furis in nocte. qui latentius venit cum homines dor-
 miūt et tunc om̄ia surripit et qui diuitem se putabat/euigilans:
 nichil inueniet. **I**ta bene securi modo tunc nihil habere boni
 se inueniet. **N**ec ille. **E**t augustiⁿ ibidem in glosa ita conclu-
 dit dicens **N**on ergo quantum temporis hoc futurum sit/op⁹
 est scire. ut curent filij lucis esse et pato corde vigilare. qui nolūt
 ab illa hora sicut nocturno fure comprehendī. **A**pocal. tercio.
Si non vigilaueris veniam ad te sicut fur. scilicet improvisus.
Et haymo ibidem in glosa **V**igilat homo vtiliter quatuor mo-
 dis. **P**rimo vigilat qui ad aspectum luminis oculos apertos
 tenet. scilicet intentionis recte et cognitionis vere. ut dicat cuz
 psalmista. **D**eus deus meus: ad te de luce vigilo. **U**bi glosa.
Aassiodor⁹. de luce gracie. id est ex quo michi suborta est lux

gratie que nos excitat ad deum. ⁊ vigilare facit. **N**el de luce. j. p puritate ꝑsciē bone. de qua vigilatione dēū est in euangē. **B**eatus seruus ille quem cum venerit dñs inuenerit vigilantē. **S**ecūdo vigilat. quia torporis a se negligentiam repellit **T**er⁹ vigilat qui bona desiderabilia puidet ⁊ eligit **V**igilauit dauid cū p̄z c. j. **D**ixit **V**igilauit ⁊ scūs sum sicut passer solitari⁹ in tecto. **P**asser sagaciter ad aliquem locū congruū fugit. vel ad alta vritum volat / vbi tutus est a laqueo. **V**igilat etiam qui mala sollicit⁹ cauet. **B**ene vigilauit sponsa que est in libro cant. cū dixit **V**ox dilecti mei pulsantis. aperi mihi foror mea amica mea. **E**t infra p̄fert. **N**essulum ostij mei apui dilecto meo **V**bi grego⁹ **N**essulū ostij facimus. qñ per voluptatem carnis aditum cor dis contra sponsum obseruam⁹. **N**essulum vō aperimus. quādo remoris voluptatibus fluxis cor nrūm in amorem xpi quod prius durum fuerat soluimus. ⁊ sponso pulsanti ad ostiū introitum liberū facimus. **D**e quarto mō quem ibi haymo declarat dicitur in sequēti latere. vigilē⁹ igitur qz domin⁹ re. ꝑmisit coram vigilantib⁹ vt ait scriptura. **T**ercio ad vigilandū nos incitat hostilis strenua debellatio **A**duersarius enim noster iuxta petri sniam. tanq̄ leo rugiens circuit querens quem deuoret **A**b hoc aduersario petit liberari. p̄s lv. **D**auid cū dicit. **A**dverserem ei deus / dādo patientiam ⁊ auxiliū ne deficiā in tribulatione / qm̄ conculcauit me pedib⁹ supbie / homo. glō. j. dyabol⁹ de quo dñs in euā. **I**nimicus hō hoc fecit / tota die. j. toto tēpe. et assidue impugnans inuisibiliter tribulauit me suis impugnationib⁹ **C**ur autē moueatur dyabol⁹ ad temptandū hoies triplē possit assignari rō. scz ex eius malicia qz cū odio deū habeat inq̄tuz eius punitore. **E**x malicia sua querit auertere a suicio ipsius di hoies in quantum potest. sicut inimic⁹ natural' intrit auertere ab eius inimici obediētia subditos suos / ⁊ nocere q̄tum ꝑt. **S**cda cā est ei⁹ supbia **S**icut enim boni angeli ministrāt deo in determinatis officijs ad salutem hōim / sic demones. ꝑpter eoz superbiam diuine prātis similitudinem vsurpantes / determinant sibi certos ⁊ determinatos ministros ad impugnationem hōim vt añ circa septimā cellam declaratum est **T**ercia causa ē inuidia

Nam demones saluti hōim inuidentes/ pfectum eoz p temp-
tationes impedire nitunt. **I**mpugnatio igitur inimici difficil'
ad vitandum redditur ppter fortitudinem debilitatem/ et pro-
pinqritatem. **Q**uantū igitur ad fortitudinem impugnantis sic
temptatio ab hoste scz dyabolo est difficilis. **Q**uantum ad de-
bilitatem temptati sic temptatio carnis est difficilior ad vitan-
dum vel vincendū / quia magi debilitat boiēm qui pnior est ad
peccā carnalia q̄ spūalia. **Q**uantum etiam ad terciā cām sciz p-
pinqritatem/etiam temptatio carnis est magis vicina ipi temp-
tato jō ē difficilior. **I**nde boeci⁹. **N**ulla efficacior pestis ad no-
cendum q̄ familiaris iūmicus. **M**und⁹ temptat mafialiter vel
instrumentalr improprie. in q̄tum sciz pōt agnosci qualitas ho-
minis ex hoc q̄ contemnit p̄p̄a mūdi vel aduersa. quib⁹ etiā vri-
tur dyabol⁹ ad temptandum. scōm bñm tbōm in pā. par. **D**u-
plicem autem ptra milites christi aciē mūdus pducit demulcet
p̄sp̄eris/terret aduersis. **P**otest igitur dici temptatio mūdi in
quantūz homo. vel ex malicia p̄pria/vel instigatus a dyabolo in-
ducit alium ad malum. **A**ut p̄suadendo/qz cñm p̄s^{an}. **L**ingua e-
orum sciz male p̄suadentium gladius acutus/sciz aiām occidēs.
Aut p̄sequendo. quod p̄figuratum fuit in hysmaele p̄sequente
ysaac/de quib⁹ apls ad gal. iij. **I**s qui scōm carnem nat⁹ est/p̄-
sequebatur enim qui scōm spūm. **T**ogebat enim hysmael maior
natu ysaac adorare ymagines luteas quas ipse faciebat. vi dicit
magister hystoriaruz. **A**ut scelerate in manifesto viuendo. et sic
suis exemplis ad malum inclinādo alios. **P**rocluius autem est
cursus ad voluptatem/et imitatrix natura vicioz. xx. q. 3. **Q**ui
tetigerit picem/coīquinabit ab ea. **D**icit sapiens ecclāstici xiiij
Sic et mūdus: dicūtur peccatores mūdi amatores. **E**tiam ista
sensibilia mūdi bona pñt dici mūd⁹/allicientia appetitum rāq̄
magna bona. **S**ed cū pprie temptare sit dyaboli. scōm tbōm j^r
par. q. xv. **A**n. j. tessal. ij. **N**e forte temptauerit vōis qui tēp-
tar. scz dyabolus. hic castrum nrūm strennue cū satellitib⁹ et sac-
cōmānis suis aggredit. ex omni parte/ex omni latere. **A**n sciz
vra bonis inceptis homo resiliat. **R**etro. vi sciz ad mala p̄teri/

ta redeat. quo contradicit aplūs de se ad phil. **Q**ue retro sunt oblitus. scz peccā non iterando in anteriora me extendens brauium sequor eterne vocationis. **Luce xv.** **A**deōres estote vxoris loth que aspiciens retro conuersa est in statuam sal. **Ben xix.**
De sursum vt ex bonis opibus eius instinctu supbiam. **A**deorsum/ad despationem. puocādo **A**dextris. vt pspitate abutatur. **A**sinistris. vt aduersis p ipatiam frangamur. **E**t de hijs quoz castra sic vincit dicit ps. **C**adent a latere tuo scz dei. i. a sinistris aduersitatis mille. z decē milia a dextris t. j. p. pspitatis quia multo ples abutunt. pspititate q̄ aduersitate. vt patz in i bus regibus. saule/dauid salomone. ps. igit̄ vehemenriam tēp rationis insinuans z auxilium petens inquit ps. lv. **C**onculca uerūt me **Glō Aug.** quasi pedib⁹ vnam inimici mei/mūd⁹ p tribulationes/dyabol⁹ p temptationes. caro p miseras z infirmitates/tota die. j. toto tempe vite mee. z continue z necesse est. vt miserearis. quoniam multi bellantes steterūt aduersum me/scz demones z hoies **E**t licet multi pugnent aduersum me non tamen timebo eos/quia potentia eoz ad horam est. z pax durat/ vnde sequitur ab altitudine diei. j. p uo temporis spacio/a supbia videlz tempali. z a poñā eis ad horā data timebo. **D. d. n.** **S**z potius spem meam in te cōstituam. **E**go vero in te sperabo. qd est cā non timendi. ¶ **Q**ueri pōt p̄terea utrū dyabol⁹ supat⁹ in temptatione ab hōie possit amplius temptare. **R**ndet q̄ thōs sup hac q̄de in p̄ma par. q. c. xiiij. duas ponit opiniones. **P**riā est q̄ demon supat⁹ nulluz de cetero temptare pōt/nec de illo n̄ de alio peccato **S**⁹ opiniois vi fuisse **O**rigenes. **A**lij tamen dicunt solum de illo vicio de quo victus est demon **T**amen de aliis vicijs potest. vt inducit magister in sc̄bo. ¶ **S**ecūda opinio ē q̄ potest alios temptare sed non eundem. z hoc pbabilius z melius dicitur. si tamen intelligat vsz ad tempus **U**nde z de chul to luce quarto dicit q̄ consummata omni temptatione scz in deserto diabol⁹ discessit vsz ad temp⁹ **E**t q̄ dyabolus non temptet victorem suuz saltem vsz ad temp⁹. pbat beatus thomas duplici rōne **P**rima ex pte diuine clementie. quia sicut **A**risof. dicit sup matheū. **N**on tam diu homines dei dyabolus temptat. q̄

dñs dyabolus vult. sed q̄ dñs deus permittit. qui non permittit
 vltra vires. **S**ecūda est ex pte diabolice astucie. **A**nd ambrosi
 us sup lucā dicit q̄ dyabol⁹ instare formidat. q̄ refugit frequēti
 us triūphari. j. vinci sicut qui victus est ab aliquo timet apli⁹ pli
 aricū eo. **T**ercio. pbari pōt hoc ex pte humane potentie. **N**am
 dñs cognoscēs infirmitatem humane nature non pmittit boiēz
 sp̄ tēptari. s̄z vt d̄z thobie 3°. post tempestatē sc̄z tēptationū tran
 quillū facit. **Q**u autem dyabol⁹ reuertat ad eum quez dimisit pz
 pillu⁹ qd̄ d̄z. mathei xij. reuertat ad domū meam vñ exiui. **V**i
 gilanti postremo z vincere volenti. non modice cōgruit humili
 tas p̄. **C**ustodiens puulos dñs. humiliat⁹ sum z liberauit me.
Dauīd paruul⁹ vicit philistēū magnū z supbū/pzumi **R.** xv. **Q**u
 humilitas laqueos sola euadet audiuit anthom⁹. **I**n super lece
 tio sacra lecta vel audita. **A**d hebreos iij. **V**iuus est sermo dei z
 efficac⁹ z penetrabilior oī gladio ācipiti. sc̄z ad vulnerā iūmicos
Ibero. **A**ma sciām scripturaz z carnis vicia non amabis. ad
 rusticū monachū. **Q**uod allegat in c. nūq̄ de con. dis. v. **I**tem
 xp̄s in deserto temptat⁹ v̄bis scripture tēptatori restituit. **P**at
 iij. **P**reterea deuora oīd̄. **P**at. xxv. **V**igilate z orate vt n̄ in
 tretis in temptationem. **A**ut rōnabilis labor. **N**am dauid oī
 esus pccā grandia commisit: sc̄d̄ **R.** xi. **P**reterea passiōis xp̄i
 meditatio. **A**d hebre xij. **R**ecogitate dñm ih̄m xp̄m qualē sus
 tenuit a peccōrib⁹ aduersus semetipm̄ p̄dōcēz vt n̄ fatigemini iis
 vris d̄ficiētes. plā alia remedia ex doctorib⁹ elici p̄nt h̄is p̄gruē
 tia. s̄z hec pauca ex multis hic sufficiant. **V**igilem⁹ itaqz quia nes
 cim⁹ diem neqz horam. habem⁹ tenue fortalicū expectam⁹ ani
 mi pullum. z patimur diuersum bellū. **T**erciu⁹ lat⁹.

In tercio latere apparebat hystoria decem vginum. que ad
 hoc nos āmonet iuxta gregoriū sententiam/ne ex bonis opib⁹
 factis mūdi glām queram⁹. **E**t iste est quart⁹ mod⁹ vtilit vigilā
 di sc̄d̄m haymonem vbi supra. **V**ñ ihero⁹ ad pāmachiū. **Q**uic/
 quid agas p eterna mercede age. z nihil studeas p̄pt laudē vel
 p̄pter humanā opinionē/vel p̄pter famam agere. **E**t gregori⁹
 in moralib⁹. **O**mne bonūz qd̄ agim⁹ siue in mēte agim⁹ siue in cor
 pore/siue in occulto siue in manifesto. per intentionem semp ad

celestia eleuamus/de oleo harum virginū dicit grego. xxiiij. mo-
raliū Arrogantes enim cū sciām accipiunt nihil se accepisse ex/
istimant si hanc eos occultam habere ptingat. vt apud pluz. sci-
re tuum nihil est nisi te scire hoc sciat alter. quippe pulchrum est
digito mirari ⁊ dicere. hic est **N**usq̃ quippe suuz gaudium nisi
in ore hōim ponūt. vñ et fatue vġines in vasis suis oleum n̄ sup-
sisse referunt. quia arrogantes omnes cū se ab aliquibus vicis
fortasse continent bonū glorie intra consciās habere non possūt
In vase autem pprio sumpserat paulus oleum qui dicebat. glā
nostra hec est testimo^m scientie nrē **I**nane vero ferre vasculuz
est intus corde vacuo foris humani fauoris iudicium querere.
De hac virginū materia in pluribus locis ⁊ doctoribus habet
ideo hoc tercium latus succincte ptransleo **¶** Quartū lat⁹
In quarto latere habebatur vnus capite defūcti. p speculo
tens. qui signat memoriam vel meditationem mortis multū p-
desse christiano. ad bene moriendū. **N**am vt ait plato **S**ūma
phia est meditatio mortis assidua. **E**t ad multa valet **P**rīmo
ad humiliationem **Q**uid superbis inquit sapiens terra ⁊ cinis
Eccl̄as. x^o **D**. d. ex mortis consideratione habes cām humiliā
di si potentia et v̄tus animū eleuat **C**onsideremus anthyochū
plagatum. redeuntem ad cor dicētemq̃. iustū est subditum esse
deo. ⁊ mortalem n̄ paria deo sentire **S**ic veratio p̄meditata et
infligenda illuminat humiliatq̃ mortales **N**empe alexander
rex potentissimus iaculo lesus/omnes inquit dicūt me esse filiū
iouis. sed sagitta hec pbat me esse mortalem **X**erxes vero rex p-
potens copiosissimū suuz ex alto loco exercitum intuens. ex fu-
tura ei⁹ defectione ⁊ morte lachrimas fudit. **E**o q̃ infra centus
annos vniuersi succumberent morti. **P**rīmo macha. venerabil
matathyas ait de rege supbo **V**erbis peccatoris ne timueri-
tis/ quoniam glā eius stercus ⁊ vermis **N**odie extollit^r ⁊ cras
non inuenitur. quia conuersus est in terram suam. ⁊ cogitatio e-
ius perist. **S**ecūdo ad mūdi contemptum ⁊ mūdi despectionē
valet mortis meditatio. **E**ccl̄. **S**i multis annis vixerit homo.
⁊ in omnib⁹ his letus fuerit. meminisse ramen debet tenebrofi
tempis. s. mortis. qđ cum venerit vanitatis arguentur p̄terita.

Iheronim⁹ **A**d paulinū. Facile cōtemnit oīa qui sp̄ se cogitat
 moriturū **T**ercio ad fugam peccī & detestationem/ cū p̄siderat q̄
 p̄pī peccm̄ homo incurrit mortem corpis & aīe: **A**d rōs v^o. **P**er
 vnū hoīem scilicet adā peccūm intrauit in mūdū/ scilicet origīale
 & p̄ peccūm moīs **I**n hīstoria trāsmarina legīt q̄ cum bragmāni
 peterent ab alexandro immōritatem sibi dari/ & ipse negaret se
 hoc posse facere cū mortal' esset **A**ūt illi. **T**u ergo cū mortal' sis
 sis quare tot mala faciendo p̄ mūdum discurreis? **O. d.** **A**b hīs
 malis consideratio/ mortalitatis tue deberet te retrahere. iuxta
 iheronimū ad paulinū. sīam que p̄fata est **T**ercio ad carnal' de
 siderij de p̄ssionem. in cuius figura habet **J**ob ij. q̄ ipse testa sa
 niem radebat sedens in sterquilinio **S**up quo v̄bo beatus gre
 gorij 3° moral'. **T**esta inquit saniem mūdare est mortalitatis cur
 su fragilitatēq̄ pensare. & putredinem misere delcātionis abs
 tergere. **N**am dum quis p̄siderat q̄ cicius caro ad puluerē re
 dit. festine hoc supat. quid se de carne intus turpiter impugnat
Cum vero ex temptatione praua menti cogitatio influit. quasi
 ex vulnere sanies decurrit. sed citius tergit si in consideratione
 nostra fragilitas quasi in manu testa teneat. **V**erum sepe de ip
 sa victoria bellam exorīt vt cū immūda cogitatio vincitur/ victo
 ris anim' elatione pulsetur **S**ic ergo mentem necērie est p̄ mū
 diciam erigi. vt tñ sollicitē debeat in humilitate substerni. **A**n
 & cū de scō viro dicīt. **T**esta saniem radebat. p̄tin' aperte subiū
 gitur sedens in sterquilinio **I**n sterquilinio quippe sedere ē de
 se vilia & abiecta sentire. & ad ea que illicite gessimus mentis o
 culos penitendo reducere. **I**n sterquilinio sedet qui infirmita
 tem suā sollicitus respicit & sese de bonis que p̄r grām p̄cipit n̄
 extollit. **V**aleat quarto ad tribulationū tolerantiam. **C**onstat
 nempe q̄ assidua & p̄funda mortis consideratio oēm pellat & p̄
 sumat curam terrenam immoderatam. nec p̄pter aduersa sinat
 hominem conturbari. **E**rgo inter iniurias/ p̄secutiones/ irrisio
 nes/ afflictiones/ egritudines: inter blanda & p̄sp̄ra efficit ho
 minem stabilem & tranquillū. **C**ū enim scriptum sit. **S**ap. 3°.
Tanq̄ aurum in fornace p̄bauit electos domin'. & quasi bolo

causti hostiam accepit illos. **P**er has igitur tribulationes sperantes in deo in futuro appropinquabunt tanto proximius quanto maiores sustinent tribulationes. **A**it enim iohannes in apocalypsi xiii°. **B**eati mortui qui in domino moriuntur. ammō iaz dicit spūs vt requiescant a laboribus suis. **Q**uinto puocat ad miām et largitatem. cū cogitat hō q̄ secum nil afferre pōt. s; de elargitione eleōsiāz in anima subsidium habebit. ideo dimittit iniurias pximo. elemosinas dat. aliena restituit. de qua rex fertur q̄ pacto **Q**uidam burgensis parisijs fecit fieri feretruz in quo portaret mortuus: q̄ posuit sibi speculuz sue cōtinue visionis/vt per ei⁹ aspectum moueret ad caritativa opa **I**n die autem oīm defūctorūz replebat illud panib⁹ quos paupibus dabat dicens. **E**cce cito morior. et quis postea memorabit mei **M**ale ultimo ad arripicūm pseuerantem pñiam **R**ex enim ninive cum pplō suo/audito a jona ninive infra xl⁹ dies subuersionem. vñ omēs morituri essent. induti sunt sacco pagentes opa pñie et misericōdie. **L**egit etiam in libro de septem donis q̄ cum miles flagiciosus accepisset pñiam ab alexand⁹ papa/dedit ei annulū quem p pñia assidue portaret in digito eo pacto q̄ eum pluries in die aspiceret et aspiendo tūc cogitaret se esse moritūz. **Q**uod cum fecisset: inde ad modicū temp⁹ ex hūmōi cōsideratione mortis ita tristat⁹ et cōpunct⁹ est. q̄ rediens ad alexand⁹z obtulit se patum ad oēm penitentiam pagendam **S**ic o homo age cū hoc milite/pponendo ocul⁹ tue mentis mortis p̄siderationem: disponendo domui tue quia morieris tu et non viues.

Cella vicesima septima

Vicesima septimā cellā discipul⁹ attingēs. non modicū vrbū ppo⁹ et sepi⁹ reperitum in se reuoluens diligēt⁹ intuei. **N**am in e⁹ pñio latere vidit domū in qua erat magnū feret⁹z et aptū ad modum cordis formatū. **I**n scdo latere aliam domū in cui⁹ ianua stetit homo nud⁹. **I**n tercio terciā domū in cuius ianuis stetit p̄familias cū vxore. plib⁹ et seruis suis. **I**n quarto latere quartā domū miro mō p̄notatā